

Tiedote 2.6.2026

Eduskunnan turvallisen odotus- ja vauva-ajan edistämisryhmän kannanotto sosiaalihuoltolain uudistamisesta

Eduskunnan turvallisen odotus- ja vauva-ajan edistämisryhmä pitää tärkeänä sosiaalihuoltolain uudistuksen tavoitteita vahvistaa ennaltaehkäiseviä palveluja, varhaista tukea sekä lasten ja perheiden oikea-aikaista avunsaantia. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kuitenkin, että uudistusta toteutetaan lapsen oikeudet, perheiden tarpeet ja palvelujen vaikuttavuus edellä – ei ensisijaisesti säästötavoitteiden näkökulmasta.

Ryhmä on huolissaan siitä, että esitetyt muutokset voivat heikentää erityisesti odottavien perheiden, vauvaikäisten lasten ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien lapsiperheiden palveluja sekä lisätä alueellista eriarvoisuutta. Palvelujen kaventaminen tai moniammatillisuuden heikentäminen voi johtaa siihen, että tuen tarpeet tunnistetaan liian myöhään ja ongelmat ehtivät kasautua.

Eriyisen huolestuttavana ryhmä pitää kasvatus- ja perheneuvonnan lakisääteisyys ja moniammatillisen toteutuksen heikentämistä. Kyse on keskeisestä ennaltaehkäisevästä palvelusta, jossa yhdistyvät sosiaalityön, psykologisen osaamisen ja moniammatillisen tuen vahvuudet. Kasvatus- ja perheneuvonta ei ole pelkkää neuvontaa, vaan vaikuttavaa psykososiaalista muutostyötä, jossa tuetaan vanhemmuutta, lapsen kehitystä, mielenterveyttä sekä perheiden vuorovaikutusta.

Turvallinen raskaus, synnytys ja vauva-aika rakentuvat toimivien palveluketjujen sekä oikea-aikaisen tuen varaan. Vanhemmuuden tukeminen, varhaisen vuorovaikutuksen vahvistaminen, mielenterveyden haasteiden tunnistaminen ja perheiden kriisitilanteisiin vastaaminen ovat vaikuttavaa ennaltaehkäisevää työtä, jolla voidaan ehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta. Vauva-ajan tuella on tutkitusti merkittävä vaikutus lapsen kehitykseen, turvallisiin kiintymyssuhteisiin ja koko perheen hyvinvointiin. Vanhempien mielenterveyden haasteiden varhainen tunnistaminen ja matalan kynnyksen, helposti lähestyttävien palvelujen saatavuus on keskeistä, jotta apua uskalletaan hakea ajoissa eikä ongelmat jää piiloon.

Ryhmä haluaa nostaa esiin perhekeskustoimintamallin mahdollisuudet moniammatillisen ja monitoimijaisen työn vahvistajana. Malli tukee palvelujen yhteensovittamista, edistää perheiden yhdenvertaista palveluihin pääsyä ja mahdollistaa varhaisen tuen toteutumisen.

Ryhmä pitää ongelmallisena asiakasmaksujen korottamista tilanteessa, jossa monien lapsiperheiden toimeentulo on jo heikentynyt. Maksujen korotukset voivat muodostaa kynnyksen avun hakemiselle ja lisätä eriarvoisuutta erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien perheiden kohdalla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten mahdollisuudet tehdä työnsä laadukkaasti ja ammattieettisesti edellyttävät riittäviä henkilöstöresursseja, osaamisen jatkuvaa vahvistamista ja työhyvinvoinnin huomioimista. Hallinnollisen työn keventämisestä vapautuvat resurssit tulee suunnata asiakastyöhön, ei henkilöstövähennyksiin. Ryhmä pitää tärkeänä, että terveys- ja sosiaalityön asema osana terveydenhuollon palveluja määritellään jatkovalmistelussa nykyistä selkeämmin.

Ryhmä korostaa, että uudistuksen vaikutuksia on arvioitava huolellisesti erityisesti lapsivaikutusten, palvelujen yhdenvertaisuuden sekä pitkän aikavälin kustannusvaikutusten näkökulmasta. Toimeenpanoa tulee seurata kansallisesti tiiviisti, jotta mahdollisiin heikentäviin vaikutuksiin voidaan puuttua viivytyksettä.

Lopuksi eduskunnan turvallisen odotus- ja vauva-ajan edistämisryhmä korostaa, että sosiaalihuollon uudistuksen tulee vahvistaa vauvojen ja vauvaperheiden oikeuksia sekä varmistaa tuen saatavuus jo raskauden aikana ja vauva-aikana. Uudistuksen toteutus edellyttää riittäviä resursseja ja moniammatillista osaamista, jotta perheiden tarpeet tunnistetaan ajoissa ja tukea voidaan tarjota

oikea-aikaisesti. Vaikutukset erityisesti vauvoihin ja vauvaperheisiin on arvioitava huolellisesti, jotta jokaisella lapsella on mahdollisuus turvalliseen elämän alkuun koko maassa.

Keskeiset viestit

- **Uudistus ei saa heikentää lasten ja vauvaperheiden palveluja**
Erityisesti varhaisen tuen saatavuus ja palvelujen yhdenvertaisuus on turvattava koko maassa.
- **Säästöjä ei saa tehdä varhaisen tuen kustannuksella**
Moniammatillisuuden heikentäminen ja palvelujen kaventaminen lisäävät ongelmia ja kustannuksia pitkällä aikavälillä.
- **Vaikutukset on arvioitava huolellisesti ja toimeenpanoa seurattava**
Erityisesti lapsi- ja yhdenvertaisuusvaikutukset on varmistettava ennen ja jälkeen uudistuksen.

Yhteyshenkilöt

Lotta Hamari

Kansanedustaja

Puh: [0504784414](tel:0504784414)

lotta.hamari@eduskunta.fi

Sofia Virta

Kansanedustaja

Puh: [09 432 3131](tel:094323131)

sofia.virta@eduskunta.fi